

Lieta T-333/03

Masdar (UK) Ltd

pret

Eiropas Kopienu Komisiju

Kopienas ārpuslīgumiskā atbildība — *TACIS* programma — Pakalpojumi, kas sniegti atbilstoši apakšuzņēmuma līgumam — Atteikšanās maksāt — Nepamatota iedzīvošanās — Neuzdotā lietvedība — Nepamatotu maksājumu atgūšana — Tiesiskā paļāvība — Rūpības pienākums

Pirmās instances tiesas (piektā palāta) 2006. gada 16. novembra spriedums . . . II - 4380

Sprieduma kopsavilkums

1. *Ārpuslīgumiskā atbildība — Nosacījumi — Kopienu iestāžu nelikumīgas rīcības neesamība — Prasība par nepamatotu maksājumu atgūšanu, kas pamatota ar iedzīvošanos bez iemesla vai neuzdoto lietvedību*
(EKL 288. panta otrā daļa)

2. *Kopienu tiesības — Principi — Tiesiskās paļāvības aizsardzība*

3. *Ārpuslīgumiskā atbildība — Nosacījumi — Pietiekami būtisks Kopienu tiesību pārkāpums (EKL 288. panta otrā daļa)*

1. EKL 288. panta otrā daļa par Kopienas pienākumu atlīdzināt zaudējumus, ko radījušas tās iestādes, neparedz, ka Kopienas ārpuslīgumiskā atbildība ir tikai atbildība vainas dēļ. Tādējādi, ja Kopienu iestādes darbība vai rīcība, pat ja tā ir likumīga, rada neparastu un īpašu kaitējumu, Kopienai tas ir jāatlīdzina.

mo Komisijas iedzīvošanos vai prasītāja nonākšanu nabadzībā nevar atzīt par tādu, kas ir notikusi bez iemesla, jo to izcelsme ir pastāvošās līgumattiecības. Uz līdzīgu argumentāciju var atsaukties arī tad, lai nepiemērotu principus, kas attiecas uz civilprasību saistībā ar neuzdoto lietvedību, kuru saskaņā ar vispārējiem principiem, kas kopīgi dalībvalstu tiesību sistēmām, var izmantot tikai atsevišķos izņēmuma gadījumos, lai atbildību uzliktu valsts varas iestādei.

Tomēr saskaņā ar vispārējiem principiem, kas kopīgi dalībvalstu tiesību sistēmām un uz kuriem ir balstīts Kopienas pienākums atlīdzināt zaudējumus, prasības par nepamatotu maksājumu atgūšanu sakarā ar nepamatotu iedzīvošanos vai neuzdoto lietvedību nevar celt tad, ja iedzīvojušās personas vai pārstāvamā ieguvums ir pamatots ar līgumu vai likumā paredzētu pienākumu. Turklāt saskaņā ar šiem pašiem principiem šādas prasības parasti var celt tikai pakārtoti, proti, gadījumā, kad cietusi persona, lai saņemtu to, kas tai pienākas, nevar celt nevienu citu prasību.

(sal. ar 93., 97., 99. un 100. punktu)

Tādējādi, tā kā starp Komisiju un prasītāju pastāv līgumattiecības, iespēja-

2. Tiesības pieprasīt tiesiskās palāvēības aizsardzību, kas ir viens no Kopienu tiesību pamatprincipiem, ir visām privātpersonām, kas atrodas tādā situācijā, no kuras izriet, ka Kopienu iestāde, sniedzot tām precīzas garantijas, rada tām pamatotas cerības. Par šādām garantijām uzskata jebkādā veidā paziņotu precīzu, beznosacījumu un saskaņotu informāciju, kas iegūta no pilnvarotiem un uztica-

miem avotiem. Tādējādi šī principa pārkāpuma rezultātā var iestāties Kopienas atbildība. Tomēr uzņēmumiem ir jāuzņemas ekonomiskais risks, kas ir neatņemama to darbības daļa, ņemot vērā katram darījumam raksturīgos apstākļus.

Tas attiecas uz uzņēmumu, kura attiecīgās cerības ir saistītas ar to, ka Komisija tam samaksās par pakalpojumiem, kas atbilstoši līgumam sniegti trešai personai, un kurš nevar iesniegt pierādījumus, ka Komisija tam ir sniegusi precīzas garantijas, apņemoties samaksāt par šiem pakalpojumiem, kas šim uzņēmumam varētu radīt pamatotas cerības.

(sal. ar 119. un 120. punktu)

3. Kopienas ārpuslīgumiskā atbildība par tās iestāžu nelikumīgu rīcību EKL 288. panta otrās daļas nozīmē ir atkarīga no vairākiem nosacījumiem, proti, vai rīcība, par kuru tiek vainotas iestādes, ir nelikumīga, vai zaudējumi patiesi pastāv un vai pastāv cēloņsakarība starp attie-

cīgo rīcību un zaudējumiem. Lai būtu izpildīts nosacījums par to, ka rīcībai, par kuru tiek vainota iestāde, ir jābūt prettiesiskai, judikatūrā ir paredzēts, ka ir jākonstatē pietiekami būtisks tādas tiesību normas pārkāpums, kas piešķir tiesības privātpersonām.

Tā kā Komisijas rīcība, par kuru tā tiek vainota, izpaužas kā saprātīga neparūpēšanās nodrošināt to, ka, apturot maksājumus par prasītāja sniegtajiem pakalpojumiem atbilstoši ar šo pašu iestādi noslēgtiem līgumiem, tā nekaitē trešām personām, un attiecīgā gadījumā atlidzināt šim trešām personām šādā veidā nodarīto kaitējumu, prasībā par zaudējumu atlīdzību iekļauta ļoti neskaidra norāde uz tiem vispārējiem principiem par ārpuslīgumisko atbildību vainas dēļ, kas ir spēkā civiltiesību sistēmās, un to atbildību par deliktu nolaidības dēļ, kura ir spēkā anglo-sakšu tiesību sistēmā, nepierāda, ka pastāv šāds pienākums ņemt vērā trešo personu intereses un līdz ar to pietiekami būtisks tiesību normas pārkāpums.

(sal. ar 59., 61., 140. un 141. punktu)